

# **ПРАВИЛА змагань з ВІЇЗДКИ: ЗМІСТ**

## **Глава 1 в. Вїздка коня**

1. Мета та основні принципи вїздки
2. Зупинка
3. Крок
4. Рись
5. Галоп
6. Осаджування
7. Переходи
8. Напівотримка
9. Зміни напрямку
10. Фїгури
11. Робота в два слїди
12. Бокові рухи
13. Поворот на заду, пірует, напівпірует
14. Пасаж
15. Піафе
16. Збор
17. Підкорення, імпульс
18. Положення вершника та засоби управління

## **Глава 1в. Змагання з вїздки**

1. Тести
2. Умови участі вершників та коней
3. Особливості кїнської амуніції
4. Бойові та розминочні поля
5. Виконання тестів
6. Час
7. Оцінка виконання програм
8. Суддівські протоколи
9. Розподїлення по зайнятих місцях
10. Оголошення та публікація результатів
11. Особливі умови виключення

## **ГЛАВА 1в. ВІЇЗДКА КОНЯ**

## 1 Мета та основні принципи виїздки

1.1 Метою виїздки є гармонійний розвиток можливостей та здібностей коня. Внаслідок виїздки він стає спокійнішим, гнучким та еластичним, розслабленим та слухняним і в той же час довірливим, уважним та енергійним що дає можливість досягнути повного взаєморозуміння між вершником та його конем.

1.2 Вище згадані якості виявляються в нижчепереліченому:

- в свободі та рівномірності алюрів
- гармонійності, легкості та невимушеності рухів
- легкості переду та підведенні задніх кінцівок, що забезпечує імпульс.

Завдяки активному імпульсу та гнучкості в суглобах, звільнених від паралізуючої дії опору, кінь підкоряється охоче та без вагань. Він відповідає на різні дії засобів управління вершника спокійно та точно, демонструє природничу та гармонійну рівновагу як фізично, так і психічно, що виявляється в прийнятті поведи при постійному підкоренні без будь якої напруги чи опору

3. Таким чином, створюється враження самостійного виконання конем того, що від нього вимагається. Впевнений та уважний, він охоче підкоряється вершнику, залишаючись при цьому абсолютно прямолінійним на будь яких рухах по прямій та, згинаючись, відповідно дузі чи колу, при русі по кривим лініям.

4. Крок коня – рівномірний, вільний, невимушений. Рись – вільна, еластична, ритмічна, стабільна та активна. Галоп – правильний, легкий, з вираженою каденцією. Задні кінцівки завжди активні та реагують на найменшу вимогу вершника, активізуючи решту частин тіла коня.

5. При різних видах роботи і, навіть при зупинці, кінь має бути „в поведи”. Положення „в поведи” означає те, що шия коня округлена та трохи піднята (відповідно рівня підготовленості та ступеня зібраності або **прибавлення** алюру). Кінь приймає повід, підтримує через нього легкий та м'який контакт з рукою вершника та демонструє повне підкорення. Положення голови коня має бути стабільним, при цьому ніс знаходиться дещо спереду від вертикалі. Потилиця розслаблена та є вищою точкою шиї. Кінь не повинен чинити опору вершнику.

6. Каденція (темпо-ритм) проявляється на рисі та є наслідком природничої гармонії притаманній коню під час руху риссю, він демонструє при цьому чітку рівномірність алюру, імпульс та рівновагу. Каденція повинна підтримуватись на всіх вправах, що виконуються на рисі.

1.7 Ритм, який кінь зберігає на всіх алюрах є основою виїздки.

## 2. ЗУПИНКА

2.1 При зупинці кінь повинен стояти прямолінійно та непорушно з підведеними задніми кінцівками, зберігаючи увагу та готовність відповісти на дії вершника. Його вага

рівномірно розподілена на всі чотири кінцівки, що стоять попарно одна біля другої. Шия має бути трохи піднята, потилиця –вища точка, ніс дещо спереду від вертикалі. Залишаючись в поводу та підтримуючи легкий та м'який контакт з руками вершника, кінь може спокійно віджовувати залізо, зберігаючи стан готовності почати рух вперед за першою вимогою вершника.

2.2 Зупинка здійснюється завдяки зміщенню центру ваги ближче до задніх кінцівок коня за рахунок підсилення дії сідниць та шенкелю вершника, який посиляє коня на все більш м'який повід і все більше обмежує рух коня. За рахунок цього досягається не різка зупинка в місці, що заздалегідь визначається вершником

### **3 КРОК**

3.1 крок – це марширувальний алюр при якому копито кожної кінцівки торкається ґрунту чітко в чотири такти, які слідують рівномірно один за одним; темп при цьому добре просліджується та підтримується на протязі всього виступу.

3.2 Якщо односторонні передні та задні кінцівки коня відриваються від землі та ставляться, практично, одночасно, то крок стає близьким до іноході. Така неправильність кроку, яка може призвести до дійсної іноході, є серйозним пороком коня.

3.3 При русі кроком більше всього виявляються вади виїждженості коня. Це також пояснює причину того, чому на ранніх стадіях підготовки коня неможливо вимагати від нього руху кроком „в поводу”. Передчасні вимоги до збору коня, який до нього ще не готовий, можуть зашкодити не тільки зібраному, середньому, а й прибавленому кроку.

#### **3.4 Розрізняють: Зібраний, Середній, Прибавлений та Вільний крок**

*Зібраний крок.* Кінь, залишаючись „в поводу,” не вагаючись рухається вперед. Шия трохи піднята та округлена, при цьому кінь „несе себе” сам. Голова близька до вертикалі, при цьому зберігається легкий контакт з ротом. Задні кінцівки підведені, заплюсневі суглоби активні. Алюр повинен залишатись марширувальним та енергійним, з вірною послідовністю пересування кінцівок. Кожен крок характеризується меншим захопленням простору, а кінцівки піднімаються вище, ніж це має місце на середньому кроці, тому що зігнутість всіх заплесневих суглобів більш чітка. Щоб зібраний крок не став закрапленим, або невірним, він має бути коротшим, ніж середній, але в той же час більш активним.

*Середній крок.* Чіткий, рівномірний та невимушений з помірним „розширенням”. Кінь, залишаючись „в поводу”, іде енергійно але спокійно, кроки рівномірні та чіткі, копита задніх кінцівок становляться на землю попереду відтисків копит передніх кінцівок. Вершник підтримує постійний, м'який та легкий контакт з ротом коня.

*Прибавлений крок.* Кінь захоплює максимально великий простір, кроки залишаються рівномірними та не заквапленими. Копита задніх кінцівок становляться на землю чітко попереду відтисків копит передніх. Вершник дозволяє коню витягнути шию та голову, не втрачаючи при цьому контакту з її ротом.

*Вільний крок.* Це алюр для відпочинку, на якому коню дозволяється повністю витягнути та опустити шию та голову.

### **4 Рись**

4.1 Рись - це алюр „в два такти” з почерговим виносом діагональних кінцівок (ліва передня та права задня, і навпаки), розділених фазою підвисання.

4.2 Вільний, енергійний та рівномірний рух риссю повинен починатись одразу після посылу вершника без будь якого замешкання

4.3 Якість рисі оцінюється по загальному враженню, рівномірності та еластичності темпів. Все це досягається завдяки еластичності спини, достатньому підведенню задніх кінцівок та здібності підтримувати постійний ритм та природничу рівновагу, в тому числі при переході з одного виду рисі до іншого (від однієї фігури до іншої)

4.4 Розрізняють: *Зібрану, робочу, середню та прибавлену рись.*

*Зібрана рись.* Кінь, залишаючись „в поводу”, просовується вперед з піднятою та округленою шиєю. Активна робота заплесневих суглобів підведених задніх кінцівок підтримує енергійний імпульс, розкріпаючи плечі коня та забезпечуючи більшу свободу та легкість їх пересування в будь якому напрямку. Темпи коротші ніж при лобому іншому виді рисі, але рухи коня більш легкі, а вона сама більш мобільна.

*Робоча рись* Це проміжний алюр між зібраною та середньою риссю, коли кінь, ще недостатньо підготовлений до того щоб йти в зборі, зберігає при русі вперед рівновагу та, залишаючись „ в поводу”, демонструє рівномірні, еластичні рухи та активність заплесневих суглобів. Вислів „активність” заплесневих суглобів не означає, що обов’язковою якістю робочої рисі залишається збір. Він тільки підкреслює важливість імпульсу, що йде від задніх кінцівок.

*Середня рись.* Це проміжний алюр між робочою та прибавленою риссю, але більш „округлений”, ніж прибавлена. Кінь рухається вперед чіткими, помірно широкими темпами з **вираженням** імпульсом, який йде від задніх кінцівок, що відповідає характеристикам робочої рисі. Вершник дозволяє коню, який йде „в поводу”, дещо витягнути ніс вперед від вертикалі, у порівнянні з зібраною та робочою риссю і, в той же час, дає йому можливість трохи опустити голову та шию. Темпи повинні бути рівномірними, а сам рух – урівноваженим та невимушеним.

*Прибавлена рись.* Кінь захоплює максимально можливий простір. Зберігаючи постійну каденцію, він, завдяки сильному імпульсу, що йде від задніх кінцівок, максимально **подовжує ( розширює)** темпи (кроки). Вершник дає можливість коню, що залишається „в поводу” але не спирається на нього, подовжити „рамку” та зробити рух вперед. Копита передніх кінцівок повинні опускатись на землю в тій точці, на яку вони як би націлені. Рухи передніх та задніх кінцівок мають бути схожими (паралельними). Рух в цілому повинен бути добре збалансованим, а перехід в зібрану рись –повільним - за рахунок зміщення центру ваги до задніх кінцівок

4.5 Всі види рисі виконуються сидячи в сідлі, крім випадків, оговорених у відповідних тестах

## 5 ГАЛОП

5.1. Галоп – це алюр „ в три такти” коли, наприклад, при галопі з правої ноги така послідовність дотику землі: ліва задня, далі ліва діагональ (одночасно ліва передня та права задня), далі права передня. Перед наступним тактом галопу іде фаза підвисання, коли всі чотири кінцівки коня знаходяться у повітрі.

5.2 Кінь має підніматись в галоп одразу, не вагаючись, причому з моменту підйому галоп повинен бути легким, з вираженою каденцією та рівномірними темпами.

5.3 Якість галопу оцінюється по загальному враженню, рівномірності та легкості трьохтактного алюру (обумовленого прийняттям поводу при вільній потилиці та підведених задніх кінцівках при активній роботі заплесневих суглобів), а також по здібності коня зберігати постійний ритм та природничу рівновагу, навіть після переходу з одного виду галопу в інший

5.4 Розрізняють: *Зібраний, Робочий, Середній та Прибавлений галоп*

*Зібраний галоп.* Кінь, залишаючись „в поводу”, рухається вперед з трохи піднятою та округленою шиєю. Зібраний галоп відрізняється легкістю переду та підведенням задніх кінцівок, тобто характеризується свободою, рухомістю та гнучкістю в плечовому поясі та дуже високою активністю задніх кінцівок. Темпи галопу коротші ніж при будь-якому іншому виді галопу, але при цьому кінь більш легкий та рухомий

*Робочий галоп.* Це проміжний алюр між зібраним та середнім галопом. Кінь, що недостатньо підготовлений для виконання зібраного галопу, демонструє достатню рівновагу та, залишаючись „в поводу”, рухається перед рівномірними, легкими темпами, з каденцією та активною роботою заплесневих суглобів. Вислів „активна робота заплесневих суглобів” не означає, що збір є обов'язковою якістю робочого галопу. Це тільки підкреслює важливість імпульсу, що йде від активних задніх кінцівок.

*Середній галоп.* Це проміжний алюр між робочим та прибавленим галопом. Кінь рухається вперед вільними, урівноваженими та досить розширеними махами /темпами/, демонструючи імпульс що йде від задніх кінцівок. Вершник дозволяє коню, який залишається „в поводу”, трохи витягнути ніс вперед у порівнянні з зібраним або робочим галопом, дозволяючи йому, в той же час, опустити голову та шию. Махи (темпи) повинні бути більш довгими та, по можливості, як можна більше рівномірними, а сам рух урівноваженим та невимушеним.

*Прибавлений галоп* Кінь рухається з максимально можливим для нього захопленням простору. Зберігаючись попередній ритм, він до максимуму подовжує темпи (махи) завдяки сильному імпульсу, що йде від задніх кінцівок, не втрачаючи в той же час спокій та легкість. Вершник дозволяє коню опустити та витягнути шию, голову, він при цьому залишається „в поводу”, не спираючись на нього. Ніс, дещо витягнутий вперед.

При переходах з середнього та прибавленого галопу в зібраний має зберігатись каденція (темпо-ритм).

5.5 Контргалоп

Це галоп, при якому вершник, при русі, наприклад, по колу наліво, навмисно веде коня галопом з правої ноги (права передня нога – ведуча). Контргалоп – рух на рівновагу. Кінь підтримує природну зігнутість в потилиці в зовнішню сторону кола та зігнутий в сторону ведучої ноги. Екстер'єр коня не дозволяє його хребту зігнутись по дузі кола, що описується. Вершник, уникаючи будь якого впливу що викликає скорочення руху та зриви, повинен намагатись обмежити викид стегна коня на зовнішню сторону за межу кола. Свої вимоги вершник має обмежувати у відповідності до ступені гнучкості його коня.

5.6. Проста зміна ноги на галопі.

При виконанні цієї переміни кінь з галопу одразу переводиться в крок і, після трьох – п'яти кроків, піднімається в галоп з іншої ноги.

#### 5.7. Зміна ноги в повітрі

Ця зміна ноги виконується в фазі підвісання, що йде за кожним темпом галопу. Зміни ніг в повітрі можуть також виконуватись серіями, наприклад в 4, 3, 2 або в один темп. Кінь, при зміні ноги в серіях, має залишатись спокійним, зберігати легкість та пряmolінійність, живий імпульс, постійність ритму та рівноваги. Щоб не заважати легкості та плавності виконання зміни ніг в серіях, ступень збору коня може бути меншим, ніж на зібраному галопі.

### 6 Осаджування

6.1. Осаджування – це симетричний рух назад, при якому кінцівки коня піднімаються та ставляться діагональними парами. Всі кінцівки повинні підніматись достатньо високо, а задні не мають відхилитись від прямої лінії.

6.2 Як під час зупинки, що передує осаджуванню, так і під час безпосереднього осаджування, кінь, що стоїть нерухомо, або рухається назад, повинен залишатись „в поводу”, зберігаючи готовність в будь який момент здійснити рух вперед

6.3 Серйозними помилками є: початок осаджування до сигналу вершника, або **заквапленість**, опір поводу та втеча від нього, відхилення задніх кінцівок від прямої лінії, недостатня активність задніх кінцівок, а також рух назад з широко розставленими задніми кінцівками, або „волочіння” передніх.

6.4 Якщо в програмі їзди (тесту) безпосередньо за осаджуванням іде перехід в рись або галоп, кінь має виконати це відразу, без зупинки або проміжних темпів ( кроків) кроку, риси, галопу.

### 7 Переходи

7.1. Переходи з алюру в алюр мають бути виконані чітко біля заданої букви. Вони мають виконуватись швидко та одночасно плавно. Каденція (темпо-ритм) алюру повинна зберігатись до моменту його зміни або зупинки. Кінь має залишатись в легкому поводу, спокійним та зберігати вірне положення. 7. 2. Теж саме відноситься до переходів від одного руху до іншого, наприклад, з пасажу в піафе. та навпаки.

### 8 Напіввитримка

Напіввитримка - це ледь помітний, навіть одночасний, координований вплив сідниць, ніг, рук вершника, що здійснюється з метою підвищення уваги та покращення рівноваги коня перед виконанням вправи або переходів з алюру в алюр, а також перед виконанням прибавлень та скорочень. Злегка переміщуючи свою вагу, вершник полегшує тим самим підведення задніх кінцівок коня під корпус, сприяючи досягненню рівноваги „на заду”, легкості переду та покращенню рівноваги коня в цілому.

### 9 Зміни напрямку

9.1. При змінах напрямку гнучкість коня має відповідати кривій лінії, якою він рухається, при цьому кінь повинен залишатись розкріпаченим та виконувати команди вершника без будь якого непідкорення, або зміни алюру, ритму, або швидкості руху.

9.2. При зміні напрямку під прямим кутом, наприклад, при проходженні кутів манежу, кінь має описувати чверть кола діаметром орієнтовно 6 метрів на зібраних та робочих алюрах.

9.3 На контрзмінах вершник змінює напрямок, рухаючись плавно по кривій або до чверті ширини манежу, або до середньої лінії, або до протилежної сторони манежу. Звідти він повертається по плавній кривій лінії на лінію, по якій рухався починаючи вправу.

9.4 При виконанні контрзмін, перед початком зміни напрямку, вершник має на якийсь момент випрямити коня.

9.5 Якщо, наприклад, при контрзмінах бокових рухів з поставою в кожную сторону від середньої лінії в програмі їзди вказана кількість метрів або темпів, цього вершник має чітко дотримуватись, а виконання лементів має бути симетричним.

## **10 ФІГУРИ**

### *10.1 Вольт*

Вольт – це коло діаметром 6, 8,10 метрів. При діаметрі більше 10 метрів використовується термін „коло” з вказаним діаметром

### *10.2 Серпантин*

Серпантин складається з півкіл, поєднаних прямою лінією. Під час перетинання центральної лінії корпус коня має бути паралельним короткій стінці манежу. Довжина прямої лінії, що єднає півкола, залежить від їх розміру.

### *10.3 Вісімка*

Ця фігура складається з двох поєднаних один з одним у вісімку правильних вольтів або кіл однакового розміру, що відповідає вказаному в схемі їзди /тесті/. В середині фігури, безпосередньо перед зміною напрямку, вершник має вирівняти коня

## **11 РОБОТА В ДВА СЛІДИ**

11.1 Необхідно чітко розрізняти наступні рухи:

- уступка шенкелю
- плече всередину
- траверс (головою до стінки)
- ранверс (крупом до стінки)
- боковий рух з поставою

11.2 Метою бокових рухів є :

- удосконалення підкорення коня комплексній дії засобів управління вершника
- розвиток гнучкості всіх частин тіла коня, завдяки чому збільшується свобода його плечевого поясу та гнучкість задніх кінцівок, а також еластичність зв’язку між ротом, потилицею, шиєю, спиною та задніми кінцівками.

- покращення каденції та створення гармонійного, урівноваженого алюру.

*Уступка шенкелю.* Кінь залишається практично прямим, за виключенням легкої зігнутості в потилиці в сторону, протилежну руху. Вершник при цьому має бачити кут ока та ніздру коня з боку згинання. Внутрішні кінцівки переміщуються попереду зовнішніх, перехреснюючись з ними. Уступка шенкелю повинна включатись як елемент тренування ще до того, як кінь буде підготовлений до роботи на зібраних алюрах. Пізніше, в поєднанні з більш складним рухом – плече всередину, ця вправа буде кращим засобом розвитку у коня гнучкості, розкріпачення та невимушеності, які необхідні для досягнення свободи,

еластичності та рівномірності його алюрів, гармонійності, легкості та невимушеності рухів

Уступка шенкелю може виконуватись „на діагоналі”, тоді корпус коня має залишатись практично паралельним довгій стінці манежу, хоча передня частина при цьому має бути трошки ведучою по відношенню до заду. Вправа також може виконуватись „вздож стінки”, - в цьому випадку корпус коня має бути розташованим під кутом, орієнтовно, в 35 градусів відносно напрямку його руху (див мал. 5)

## 12 БОКОВІ РУХИ

12.1. Додатковою метою бокових рухів є розвиток можливості підведення задніх кінцівок коня, збільшення активності задніх кінцівок, тим самим, ступеню збору

12.2 На всіх бокових рухах – плечем в середину, траверс, ранверс, бокові рухи з поставою – кінь злегка зігнутий, а його передні кінцівки рухаються по двох різноманітних траєкторіях (слідах) (див. малюнок 1)

12.3. Зігнутість в потилиці ніколи не повинна бути надмірною, щоб не порушилися рівновага та плавність руху що виконується

12.4. На бокових рухах алюр має залишатись вільним та рівномірним, він підтримується постійним імпульсом, при цьому рухи мають бути еластичними та урівноваженими, з зберіганням каденції. Імпульс дуже часто втрачається в наслідок того, що вершник вважає своїм основним завданням згинати коня та штовхати його вбік.

12.5. При всіх бокових рухах сторона, в яку кінь повинен бути зігнутий, є внутрішньою, а протилежна – зовнішньою.

12.6. *Плечем всередину* Кінь трохи зігнутий навколо внутрішнього шенкеля вершника. Внутрішня передня кінцівка проноситься перед її зовнішньою, перехрещуючись з нею. Внутрішня задня кінцівка ставиться далі ніж зовнішня задня кінцівка. Кінь дивиться в сторону, протилежну напрямку руху. Рух плечем всередину, якщо він виконується вірно (тобто якщо кінь злегка зігнутий навколо внутрішнього шенкеля вершника та рухається в три сліди” у відповідності до Схеми на мал. 1 та під вірним кутом), є вправою не тільки на гнучкість, але і на збір. Це пов’язано з тим, що кінь має на кожному кроці підводити свою внутрішню задню кінцівку під корпус і становити її далі, ніж зовнішню, опускаючи при цьому стегно внутрішньої кінцівки (див. Мал. 1.1)

*.7Траверс.* Кінь злегка зігнутий навколо внутрішнього шенкеля вершника. Зовнішні кінцівки проносяться попереду внутрішніх, та перехрещуються з ними. Кінь дивиться у напрямку руху ( див. мал. 1.2 )

12. 8 *Ранверс.* Це рух протилежний траверсу, при якому до стіни манежу звернена не голова, а круп коня. Всі останні принципи та вимоги такі самі, як і при виконанні траверса. (див мал. 1.3)

12.9. *Бокові рухи з поставою* Це є варіант „траверсу”, що виконується „на діагоналі” замість руху „вздож стінки”. Кінь має бути злегка зігнутий навколо внутрішнього шенкеля вершника, завдяки чому досягається більша свобода та рухомість плеча, що, в свою чергу, робить рух більш легким та невимушеним. Передня частина коня повинна при цьому злегка випереджати задню. Зовнішні кінцівки проносяться попереду



внутрішніх, перехрещуючись з ними. Кінь дивиться в напрямку руху. протягом всього руху він має, максимально можливо, зберігати постійну рівновагу та каденцію. Щоб забезпечити плечам більшу свободу та рухомість, які додають руху невимушеність та грацію, дуже важливо не тільки вірно зігнути коня (та тим самим не дати йому виставити назовні зовнішнє плече), а також підтримати імпульс, що особливо стосується підведення та активності внутрішньої задньої кінцівки (див. малюнок 1.4 )

### **13 Поворот на заду, пірует та напівпірует**

13.1 Поворот на заду який виконується з зупинки та закінчується зупинкою. На початку повороту дозволено зробити декілька кроків вперед. Виконуючи поворот кінь рухається навколо точки (місця? ), біля якої ставиться її внутрішня задня кінцівка, зберігаючи при цьому чіткий рух шагом в чотири такти. Передні кінцівки та зовнішня задня рухаються навколо внутрішньої задньої, яка піднімається та опускається в напрямку центру ваги коня з збереженням ритму руху і ставиться на землю в одній і тій же точці, або дещо попереду. По закінченню повороту, перш ніж зупинити коня, його повертають на лінію початку руху „вперед-вбік”. Кінь виконує це без перехрещення задніх кінцівок. При виконанні повороту кінь має бути зігнутим у напрямку повороту.

#### **13. 2 Поворот на заду з кроку**

Застосовуються такі ж самі критерії, що і у випадку повороту з зупинки. Відміна полягає лише в тому, що кінь не повинен робити зупинку перед поворотом та після нього. Перед початком повороту кроки мають скорочуватись.

13. 3 Пірует (напівпірует) - це коло (півколо) радіусом у довжину коня що виконується в два сліди. Передні кінцівки коня рухаються навколо його задніх

13. 4 Пірует (напівпірует)/, як правило виконуються на зібраному шагу або галопі, але може виконуватись і на піафе

13.5 На піруеті /напівпіруеті/ передні кінцівки коня та зовнішня задня обертаються навколо внутрішньої задньої, яка є оссю руху і має після кожного темпу опускатись в свій слід дещо попереду нього.

13.6 На якому б алорі не виконувався пірует (напівпірует), кінь має бути трохи зігнутим у напрямку повороту та залишатись „в поводу” з збереженням легкого контакту. Він має виконувати поворот повільно, підтримуючи постійну каденцію і таку послідовність опускання кінцівок на землю, яка відповідає алору. Протягом всього руху потилиця залишається найвищою точкою.

13.7 При виконанні піруету, напівпіруету кінь має постійно зберігати імпульс і ні в якому разі не відхилятись в бік. Якщо задня внутрішня кінцівка піднімається та опускається на землю не в тому ж ритмі, що і зовнішня задня, алор не може вважатись рівномірним.

13.8 Під час виконання піруету та напівпіруету на галопі вершник має зберігати абсолютну легкість руху, чим підкреслюється збір коня. Круп опущений, задні кінцівки добре підведені та демонструють добре згинання суглобів. Складовою частиною елементу є самі темпи галопу до піруету та після нього. Вони повинні

характеризуватись підвищенням активності та збору перед піруетом та збереженням рівноваги після його завершення и руху коня вперед.

13.9 Якість виконання піруетів (напівпіруетів) оцінюється по гнучкості, легкості, каденції та рівномірності, а також чіткості та плавності переходів; При оцінці піруетів та напівпіруетів на галопі враховується також рівновага, висота підйому кінцівок та кількість темпів (для піруетів бажано 6-8, для напівпіруетів –3-4). ( див. Додаток V11.6 )

## 14 ПАСАЖ

14.1.Пасаж – це ритмічна, дуже висока рись з максимальним збором та явно вираженою каденцією. Вона характеризується явно вираженим підведенням задніх кінцівок, підкресленим згинанням колінних та заплесневих суглобів та граціозною еластичністю руху. Кожна діагональна пара кінцівок поперемінно піднімається та опускається на землю, з чіткою каденцією та збільшеною фазою підвисання.

14.2.В принципі, зацеп копита передньої кінцівки коня піднімається до рівня середини зап'ястка іншої передньої кінцівки. Зацеп копита піднятої задньої кінцівки має бути дещо вище рівня путового суглобу іншої задньої кінцівки.

14. 3 Шия має бути піднята та граціозно округлена. Потилиця – вища точка шії, а положення голови близько до вертикалі. Кінь має зберігати м'який, легкий контакт з поводом та вільно переходити з пасажу в піафе та з піафе в пасаж без зусиль, що можуть сприйматись оком людини та без порушення каденції. Імпульс має завжди залишатись жвавим та явно вираженим.

14. 4 Серйозними (грубими) помилками є: нерівномірність руху задніх кінцівок, розкачування переду або заду коня з сторони в сторону (балансе, кросинг), а також посмикування передніх або задніх кінцівок та „волочиння” задніх кінцівок

## 15 ПІАФЕ

15.1 Піафе – це до вищого ступеню зібраний, високо діагональний рух з явно вираженою каденцією, при виконанні якого створюється враження що кінь залишається на місці. Спина коня гнучка та еластична. Круп дещо опущений, задні кінцівки, поряд з активно працюючими скакальними суглобами, добре підведені, що і забезпечує більшу свободу, легкість та рухомість плеча та переду. Кожна діагональна пара ніг по черзі та рівномірно піднімається та опускається з збереженням каденції.

15.2.В принципі, зацеп копита передньої кінцівки має підніматись до рівня середини зап'ястка іншої передньої кінцівки. Зацеп піднятої задньої кінцівки повинен знаходитись одразу на рівні путового суглобу іншої задньої кінцівки.

15.3Шия має бути піднята та округлена, **голова /ніс?/** в вертикальному положенні. Кінь повинен залишатись „в поводу”, зберігаючи свободу в потилиці та постійний легкий та м'який контакт з поводом. Корпус коня має підніматись та опускатись зберігаючи м'які, ритмічні рухи

15.4 Піафе завжди має виконуватись з жвавим імпульсом та характеризуватись максимальною рівновагою. Не дивлячись на те, що в принципі, елемент має виконуватись на місці, обов'язково повинно створюватись враження наміру руху

вперед. Це проявляється в явній готовності коня одразу піти вперед за першою ж вимогою вершника.

**15.5** Серйозними помилками є: будь який рух назад, нерівномірність рухів задніх кінцівок, перехреснування як передніх, так і задніх кінцівок, а також розгойдування з сторони в сторону переду або заду коня. Неможливо вважати піафе „дійсним”, якщо при його виконанні рух стає заквапленим, нерівномірним, з різною висотою підняття кінцівок, без каденції та пружності.

## **16 ЗБОР**

16.1 Метою збору є:

- Подальший розвиток та покращення рівноваги коня, яка, в тому чи іншому ступені, була порушена вагою вершника.
- Розвиток та збільшення здібності коня опускати круп та підводити задні кінцівки, щоб забезпечити легкість та рухомість переду
- Удосконалення „невимушеності та осанки” коня, що робить його більш приємним в їзді

16.2 Найкращими засобами досягнення цих цілей є бокові рухи – траверс, ранверс – і не останніми в цьому плані є рухи „плече в середину” (Гл. Ст. стор. 412.6), а також напіввитримка

16.3 Збір, іншими словами, досягається та покращується шляхом підведення під корпус коня задніх кінцівок, з зігнутими та еластичними суглобами. Це здійснюється за допомогою короткочасних але таких, що часто повторюються дій сідниць та шенкелів вершника, які спонукають коня рухатись вперед на більш менш постійний, але обмежуючий повід та таких, що надають коню достатній імпульс для досягнення провідності” та поступальності руху. Збір, таким чином, досягається не шляхом скорочення алюру за допомогою обмежуючої дії повода, а за рахунок дій сідниць та шенкелів вершника, які підводять все далі та далі задні кінцівки під корпус коня.

16.4 Разом з тим, задні кінцівки не мають бути підведені дуже далеко вперед під корпус коня, так як це суттєво зменшує площину опори та заважає руху коня. В цьому випадку лінія спини підвищується та буде довшою, ніж основні опори кінцівок, що порушить стійкість, і коню важче буде набути гармонічну та вірну рівновагу

16.5 З іншого боку, надто „розтягнутий” кінь, який не має здібності або не бажає підводити задні кінцівки під корпус, ніколи не зможе досягнути прийняттого (необхідного) збору, що характеризується „невимушеністю та осанкою”, равно як і активного імпульсу, що йде від задніх кінцівок

16.6 Положення голови та шиї коня на зібраних алюрах, природно залежить від рівня підготовленості коня, та, в деякій мірі, від його екстер'єру. В будь якому випадку, шия має бути вільно трохи піднята, створюючи гармонічну дугу від холки до потилиці, яка є вищою точкою. Голова має бути дещо попереду від вертикалі. Однак, в той момент, коли вершник астосує засоби управління з метою досягнення збору, голова коня може залишатись в більш чи менш вертикальному положенні

(порівняти Гл. Ст. стор. ст.. 401.6, 402.1, 408)

## **17 ПІДКОРЕННЯ. ІМПУЛЬС**

17.1. *Підкорення* – це не безглузде (**сліпе**) підкорення, а слухняність, яка проявляється в постійній увазі, готовності коня виконувати вимоги вершника, його довіри і в усій поведінці. Воно проявляється також в гармонійності, легкості та невимушеності, які демонструються конем при виконанні різноманітних рухів. Ступень підкорення проявляється також в тому, що кінь приймає повід: з м'яким та легким контактом та вільною потилицею або з підкоренням руці вершника, або ухиленням від її дії, коли кінь іде, відповідно, “перед поводом” або „за поводом”.

17.2 Основними ознаками нервування коня, його напруги, або непідкорення є: висування язика, перекидання його через залізо або „усмокування”, а також скрегіт зубами та рухливість хвоста. Така поведінка має бути врахована суддями при виставленні оцінок як за конкретну вправу, так і в загальних оцінках (“підкорення”)

17.3 *Імпульс* – це термін, який використовується для описання передачі активної, енергійної, одночасно контрольованої рухомої сили, що йде від задніх кінцівок і такої, що створює атлетичний рух коня. Його найвищий вияв може бути продемонстрованим тільки через м'які коливання спини коня, що йдуть в легкому контакті з рукою вершника. Головною ознакою імпульсу є те, що кінь знаходиться більше часу в повітрі, ніж на землі. Іншими словами, імпульс надає додаткову виразність алюрам, забезпечує, наприклад, чітку різницю між зібраною рисою та пасажем. Таким чином, імпульс можна побачити тільки на алюрах, які мають стадію підвісання.

17.4 Швидкість сама по собі не має нічого спільного з імпульсом: її наслідком, у більшості випадків, є „приземленість алюру”, коли він робиться начебто більш „плоским”. Наочним проявом цього є більш виражена робота задніх кінцівок, дія яких виглядає як безперервна, без витримки та уривчастості. Заплюсневий суглоб, після відриву заднього копита від землі, спочатку рухається в більшій мірі вперед ніж вгору, але, ні в якому разі не назад.

## **8 ПОЛОЖЕННЯ ВЕРШНИКА ТА ЗАСОБИ УПРАВЛІННЯ**

18.1 Всі вправи мають виконуватись без видимих зусиль з боку вершника, який має бути добре рівноважним, з гнучким попереково-кризовим відділом спини. Його стегна та шенкелі зберігають стабільне положення та опущені до низу. Верхня частина тулубу тримається прямо, вільно та невимушено, кисті рук опущені та зближені, не торкаються при цьому одна одної, або коня. Великі пальці є найвищою точкою кисті. Руки від плеча до ліктя опущені вздовж корпусу, дозволяючи вершнику м'яко та вільно супроводжувати рух коня, застосовувати засоби управління та з успіхом виїжджати коня.

18.2 Робота корпусу вершника відіграє у виїзді таку ж велику роль, як і дії рук та шенкелів. Тільки той вершник, який розуміє як в потрібний момент необхідно напружувати або розслабляти м'язи попереку, здатен вірно впливати на коня /порівняти з Гл. Ст.. стор. ст 402.2, 408, 416.3/

18.3 Розбір повіддів в обидві руки є обов'язковим на всіх змаганнях з виїздки. Однак по закінченні виступу, при виході з манежу, вершник може на свій розсуд взяти їх в одну

руку. Їзда з поводдями в одній руці дозволена під час виконання програми КЮР (див. \_\_\_\_\_)

18. 4 Будь яке використання голосу, одноразові або багаторазові клацання язиком е грубими помилками і повинні каратись зниженням оцінки, як мінімум, на 2 бали у порівнянні з тією, що була виставлена за виконання вправи, якби цього не відбулось

## ГЛАВА 11 в ЗМАГАННЯ З ВИЇЗДКИ

### 1 ТЕСТИ

Для кожного змагання е свій тест (синонім: програма, їзда). Видання офіційних тестів з виїздки е прерогативою Бюро ФЕІ, вони ні в якому випадку не можуть бути змінені або спрощені.

Існують наступні програми (тести):

#### *1. 1 МАЛИЙ ПРИЗ – тест середнього рівня складності*

Ця їзда відповідає середньому рівню підготовки коня. Вона складається з вправ, які дозволяють виявити відповідність ступеню підготовленості коня всім вимогам класичної школи верхової їзди, а також такою, що дозволяє оцінити рівень фізичного та психічного розвитку та врівноваженості коня, які дають йому можливість виконувати вправи гармонійно, легко та невимушено.

#### *1.2 СЕРЕДНІЙ ПРИЗ № 1 – тест відносно продвинутого рівня*

Мета цієї програми – поступово, без шкоди для організму коня, який виконує тест „Малого призу”, підвести його до більш складних вправ „Середнього призу №2”.

#### *1.3 СЕРЕДНІЙ ПРИЗ №2 – тест продвинутого рівня складності*

Метою цієї програми е підготовка коня до виконання програми „Великого призу”.

#### *1.4 ВЕЛИКИЙ ПРИЗ - тест найвищого рівня складності.*

В цьому змаганні, в повній мірі, проявляється легкість коня, яка характеризується повною відсутністю непідкорення та досконалістю розвитку імпульсу. Тест включає всі шкільні алюри та всі основні рухи класичної Школи Верхової Їзди, в якій відсутні неприродні алюри, які базуються на максимальному витягуванні передніх кінцівок.

*1.5 ПЕРЕЇЗДКА ВЕЛИКОГО ПРИЗУ – тест того ж рівня . що й „Великий Приз”, особлива увага в ньому приділяється переходам*

#### *1.6 ДОВІЛЬНА ПРГРАМА (КЮР)*

Ці тести з артистизму виїздки можуть проводитись як на рівні *юнаків, юніорів*, так і на рівні „Середнього призу №1,” або „Великого Призу”. Вони включають в себе всі

шкільні алюри та основні рухи класичної Вищої Школи Верхової Їзди. При цьому вершнику надається абсолютна свобода вибору форми та манери виконання програми в межах встановленого часу. Ці змагання мають продемонструвати єдність вершника та коня, а також гармонію всіх рухів та переходів

### 1.7 Офіційні тести з виїздки для юнаків та юніорів

Використовуються затверджені FEI

### 1.8 Офіційні тести для молодих коней

Бажано використовувати в залежності від віку та підготовленості коня з затверджених FEI

## 2 УМОВИ УЧАСТІ вершників та коней

(див.: Гл.У11з, ст.1, 2.. стор. )

2.1 У змаганнях всіх рангів, видів та типів змагань з виїздки, можуть приймати участь вершники відповідного віку Гл.У11з, ст.1. стор.

2.2 У змаганнях всіх категорій та видів з виїздки можуть брати участь коні:

2.2.1 будь якого походження, висотою в холці не менш 149см., один раз на день

2.2.4 віком: -

- у тестах початкового рівня – не молодше 4-х років
- у тестах «Малий приз», «Середній приз №1» - не молодше 7 років
- у тестах «Середній приз №2», «Великий приз» - не молодше 8 років
- в змаганнях для юнаків та юніорів – не молодше 6 років

2.3. Особливі умови допуску коней

2.3.1 До національних та всеукраїнських змагань **не допускаються коні**, які на момент подачі іменної заявки на Чемпіонаті, Кубку України, на міжнародних змаганнях:

- до «Малого призу», «Середнього призу №1», КЮРу рівня «Середнього призу» - увійшли до 5 кращих вершників у «Великому призі»
- до «Середнього призу №2» (для учасників 1-ї групи: Середній приз №1 та «Середній приз №2») - увійшли до 3-х кращих вершників у «Великому призі», або крім тих, хто посів 1 місце у «Середньому призі №2» у другій групі («Середній приз №2» та «Великий приз» )

2.3.2 На будь яких змаганнях один й той же кінь має право виступати в трьох тестах лише одного рівня:

- 1 група: «Малий приз», «Середній приз №1», КЮР рівня «Середній приз»
- 2 група: «Середній приз №1», «Середній приз №2», КЮР рівня «Середній приз»
- 3 група: «Середній приз №2», «Великий приз» або «Пере їздка», КЮР рівня «Великий приз»

2.4 Особливі умови проведення окремих тестів

2.4.1 До змагань КЮР допускаються максимум 12 кращих вершників, які отримали кваліфікацію у відповідних тестах. Вершник може виступати тільки на одному коні в КЮРі кожного рівня

2.4.2 КЮР за програмою «Великого призу» на Чемпіонатах, Кубках України та на всеукраїнських змаганнях є обов'язковим. Якщо вершник, з неповажних причин, відмовиться від участі у КЮРі, він позбавляється отриманих місць та нагород у попередніх тестах.

2.4.3 «Переїздка Великого призу» проводиться після «Великого призу» і в програму змагань вноситься за рішенням Оргкомітету

2.3.4 У випадку, коли за Програмою змагань проводиться і КЮР і «Переїздка», то кожен вершник, до початку жеребкування на «Великий приз», має заявити в яких тестах він буде приймати участь

### **3 КІНСЬКА АМУНІЦІЯ**

3.1 Обов'язкові: сідло для виїздки, подвійне оголів'я- тобто з вудилом та мундштуком з ланцюжком – у поєднанні з простим капсулем, який ні в якому разі не може бути туго затягнутим з тим, щоб не спричинити коню біль. Можливе використання замість металевого ланцюжка - шкіряного ременя, а також використовувати шкіряний або гумовий підланцюжник.

3.2 Вудило та мундштук мають бути виготовленими з металу або жорсткого пластика, та можуть бути покриті гумою. Дужка мундштука (нижні щічки) не повинні бути довше 10см.

3.3 Під час виступу забороняється використання стеку (Гл. Хз Ст. Стор. ) Однак, на розминочному та тренувальному полях це дозволено, але максимальна загальна довжина стеку має бути не більше 110см.

Використання стеку для тренування коней іншими особами (тренером, коноводом та інш.) веде до виключення вершника з даної їзди. У випадку використання стеку під час об'їзду манежу перед виступом, вершник штрафується ( із суми балів, виставлених кожним суддею вираховується 4 бали)

3.4 При використанні мартингалів, підперсть, обмежувачів трензеля, інших засобів, ногавок, бинтів, шор, муфт для вух, капорів та шор, прикрас на коні або знарядді – вершник виключається з змагань. Накладні хвости можна використовувати тільки після отримання письмового дозволу головного суді.

Капюшони від мух можуть бути використані тільки в виключних випадках з метою захисту коня від комах з дозволу головного суді, однак вони не повинні бути яскравими та закривати очі коню.

3.5 Для перевірки знаряддя кожного коня призначається Стюард. Перевірка проводиться одразу після того, як кінь, який закінчив виступ, покине арену. Відмова надати можливість Стюарду перевірити знаряддя, веде до виключення спортсмена з даної зди. Перевірка заліза має проводитись з максимальною обережністю.

3.6 Пункти 1 - 4 діють і на розминочних і на тренувальних полях де, однак, дозволені:

- вуздечки з простими або ганOVERськими , мексиканськими, ірландськими капсулями (див. малюнки)
- мартингал той, що ковзається (тільки з трензельною вуздечкою),

- ногавки
- бинти
- прості одинарні бокові розв'язки (останні тільки при роботі на одинарній корді)
- муфти для вух.

#### ВИДИ ВУДИЛ, ЩО ДОЗВОЛЕНІ НА ЗМАГАННЯХ

##### *а/ різні види вудил, що використовуються разом з мундштуком (мал..2.1)*

1. Звичайні вудила
2. а/б/с Вудило з двома з'єднаннями (середня ланка має бути закругленою)
3. Вудила з овальними кільцями
4. Вудила в висячими щічками

##### *б/ різні типи мундшуків*

5. Мундштук з півкруглим гризлом
6. +7 Мундштук з прямими щічками та дужкою
8. Мундштук з дужкою та рухомим гризлом, таким, що ковзається. Також дозволений мундштук з щічками, які обертаються
9. Варіанти мундшуків 6, 7 та 8.
10. Мундштук з S образно вигнутими щічками
11. Мундштучний ланцюжок (металевий, шкіряний або комбінований)
12. Пасок (Ремінець)/
13. Шкіряний підланцюжник
14. Гумовий підланцюжник

##### *в/Різні типи вудил для простої вуздечки*

1. Звичайне вудило
2. а в с. Вудило з двома з'єднаннями (середнє кільце має бути округленим)
3. Вудило з овальними кільцями
4. Сакове вудило з Д-образними півкільцями
5. Вудило з овальними щічками та кільцями
6. Вудило з кільцями та щічками
7. Вудило з верхніми щічками
8. Трензель з висячими щічками
9. Вудило з прямим гризлом
10. Вудило з рухомими з'єднаннями



г/ Мундштучне оголів'є з простим капсулем, трензелем та мундштуком з ланцюжком (Мал. 3)

#### 4 БОЙОВІ ТА РОЗМИНОЧНІ ПОЛЯ

4.1 Манеж, плоский, рівний, має 60метрів в довжину та 20метрів в ширину. Різниця в рівні по діагоналям, або довгій стінці, ні в якому разі не повинна перевищувати 50см. По коротким стінкам різниця і рівні ні в якому випадку не повинна перевищувати 20см. Грунт в манежі має бути, в переважній більшості, піщаним. Відстань від манежу до публіки має бути не менше 15 метрів. Для змагань в приміщенні ця відстань дорівнює, в принципі, не менше 3-х метрів. Огорожею є низький паркан, (який має окремі елементи) висотою біля 30см. Його частина біля букви А має бути легко пересувною, з тим, щоб забезпечити можливість вершнику в'їхати в манеж та виїхати з нього. Конструкція паркану повинна бути такою, щоб копито коня не могло попасти в неї.

4.2 Букви знаходяться зовні манежу на відстані приблизно 50 см. від нього і мають бути дуже чітко видимими. На огорожі манежу (паркані) на рівні букв та в доповнення до них, обов'язково наносяться мітки

4.3 Центральна смуга повинна бути чітко позначена по всій довжині таким чином, щоб не налякати коней. В зв'язку з цим, пропонується прокатувати її катком, або робити **граблями**

4.4 Три судді розміщуються вздовж короткої стінки манежу, поза ним, на відстані максимум 5, мінімум 3 метри від нього – для змагань на відкритому ґрунті, та, бажано, мінімум 3м – для змагань в приміщенні. Старший суддя ( С ) знаходиться на продовженні центральної смуги, а два інших ( М та Н ) на відстані 2,5метри до центру від продовження довгих сторін. Бокові судді(Е та В) для змагань на ґрунті мають розташовуватись на відстані максимум 5, і мінімум 3м. від манежу напроти букв Е та В відповідно. Для змагань в закритому приміщенні бажано, щоб ця відстань була не менш 3м.

Якщо судять 3 суді, то один з них може розміщуватись на довгій стінці.

4.5 Для кожного судді передбачається окрема кабіна або платформа. Вона має бути трохи піднята над рівнем ґрунту, як мінімум, на 50см. (для КЮРУ, по можливості, дещо вище), щоб суддя краще бачив манеж. Кабіна має бути достатньо великою, з тим, щоб вміщувати 3 чоловіки. Кабіни судів Е та В обов'язково мають бокове скло.

4.6 Після виступу кожних 5 – 6 учасників необхідно робити перерву приблизно на 10 хвилин для відновлення поверхні манежу. Якщо у змаганнях беруть участь

більш 26 вершників, то після 20 вершників робиться перерва мінімум на одну годину.

4.7 Якщо змагання проводяться в закритому приміщенні, відстань від манежу до стінок приміщення повинна бути, в принципі, не менше 2-х метрів

4.8. Вершникам та їх коням ні в якому випадку не дозволяється знаходитись в манежі для змагань в будь який час, крім часу виступу. Виключення можуть бути зроблені тільки за рішенням Головного суді. Порушення цього пункту правил веде за собою виключення з змагань. Гл. Хз, ст.. 5, п.13.18.,стор.

4.9 За 3 дні до початку першої їзди в програмі змагань учасникам надається хоча б одне поле для тренувань розміром 60м. х 20м. По можливості, ґрунт в ньому повинен бути такої ж якості (складу), як і на бойовому полі. В тих випадках, коли немає можливості надати для тренувань поле 60м. х 20м., учасникам дозволяється працювати на бойовому. В Програмі змагань має бути приведено чіткий розклад з вказівкою часу, протягом якого кожен вершник може працювати на бойовому полі з тренувальною метою

4.10 На змаганнях в закритому приміщенні, де немає можливості дозволяти вершникам об'їхати манеж перед стартом, їм слід дозволити в'їхати в манеж за 60сек. до звукового сигналу. Якщо це можливо, то після звукового сигналу вершник, перед початком виступу, має виїхати з манежу.

4.11.У випадку, якщо під час виконання КЮРУ припиняється (зникає) музика, і при цьому відсутня дублююча система запису (тобто нема технічної можливості негайно виправити ситуацію), вершнику необхідно покинути манеж. Оскільки це не повинно вплинути на час старту наступних вершників, то вершник, в якого стався збій з музикою, може повернутись до завершення або повторного виступу своєї програми під час запланованої перерви, або, наприкінці змагання Старший суддя, разом з вершником, мають прийняти рішення про час його виступу. На свій розсуд вершник вирішує почати йому програму виступу заново, або з того місця, на якому музика припинилась. В будь якому випадку, вже виставлені оцінки за фігури не можуть бути змінені.

## 5 ВИКОНАННЯ ТЕСТІВ

5.1 Офіційні тести ФСІ виконуються виключно по пам'яті, і всі вправи мають слідувати в тому порядку, в якому вони розташовані в тексті їзди

5.2 Коли вершник робить „помилку в схемі” (виконує невірний поворот, пропускає фігуру та інш.) старший суддя попереджує його звуковим сигналом . При необхідності він вказує вершнику букву, від якої йому потрібно почати виступ, і який саме елемент потрібно виконати далі, після чого вершник продовжує виступ самостійно. Однак, існують випадки, коли, не дивлячись на те, що вершник зробив „помилку в схемі”, старший суддя має право прийняти рішення не подавати сигналу дзвоника Це буває в тих випадках, коли припинення виступу спортсмена може стати причиною збою – наприклад, коли вершник робить перехід з середньої рисі в зібраний крок у букви М замість К, - або, рухаючись по центральній лінії галопом від А, робить пірует у Д замість Л та інш. Рішення про те, чи була зроблена

„помилка в схемі”, чи ні, приймає старший суддя. Підрахунок балів в протоколах інших судів робиться у відповідності з цим рішенням.

5.3 Кожна „помилка в схемі,” незалежно від того, був звуковий сигнал чи ні, штрафується:

- перша - 2 штрафних очки

- друга - 4 штрафних очки

третя - вершник виключається з змагання

5.4 Коли вершник скоює „помилку в схемі” (полегшена рись замість рисі, сидячі в сідлі, під час привітання не взяв повіддя в одну руку, і т.д.) він має бути оштрафований так само, як і за „помилку в схемі”. В принципі, без рішення старшого суді про те, чи була „помилка в схемі” (сигнал коло колу), вершник не має права повторити вправу. Однак, якщо вершник вже почав виконувати вправу, а потім намагається повторити її, судді повинні поставити оцінку тільки за першу спробу, оштрафував його, в той же час, за „помилку в схемі”.

5.5 Якщо суддя не помітив помилки- всі сумніви трактуються на користь вершника

5.6 Штрафні бали за скоєні помилки вираховуються в кожному суддівському протоколі з суми балів, проставлених суддею

5.7 У випадку явного кульгання старший суддя повідомляє вершника про те, що він виключається. Це рішення не може бути опротестоване (апеляції не приймаються)

5.8 Вправа, що виконується в певній точці за схемою, повинна починатись в той момент, коли корпус вершника порівняється з вказаною точкою

5.9 Після звукового сигналу вершник повинен в'їхати до манежу від букви А. Якщо цього не було зроблено протягом 45 секунд, він виключається з змагання. Теж саме відноситься до вершника, який в'їхав до манежу до того, як прозвучав звуковий сигнал

5.10 Під час привітання вершник повинен тримати повіддя в одній руці

Гл. 11в, ст. 5, п.5.4., стор.

5.11 Під час падіння коня, або вершника, він **не виключається з змагань**, а штрафується зниженням оцінки за вправу, на якій це скоїлось, та в загальних оцінках (№3 або /та/ №4 )

5.12 Якщо під час виступу, в проміжок часу від моменту в'їзду та виїзду з нього, кінь повністю опинився за межами манежу всіма чотирма кінцівками, він має бути виключеним з участі в даному тесті

5.13 Будь яке невідкорення коня, після якого, протягом 20 секунд, вершник не може продовжити свій виступ, він виключається з змагання

5.14 Виступ починається в'їздом біля букви А , а закінчується після привітання наприкінці програми, як тільки кінь припинив рух перед. Будь які несподіванки, пригоди, які мали місце до і після виступу, не впливають на оцінки. Вершник повинен звільнити манеж так, як це написано в тексті їзди

5.15 Будь чие стороннє втручання голосом, знаками і т. інш. розглядається як допомога вершнику або коневі і в цьому випадку вони повинні бути виключеними з змагання.

## 5.16 Вимоги до довільної програми КЮР ( Фрістайл)

Вершник має в'їхати до манежу не пізніше ніж через 20 секунд після включення музикального супроводу, перевищення цієї норми часу веде до виключення вершника з змагання. Музика має скінчитись (припинити звучання) в момент привітання після закінчення програми. Зупинка для привітання до початку та після виступу обов'язкові. Відлік часу виступу починається з моменту початку руху вперед після привітання.

### 5.16.1 КЮР для юніорів

Якщо виконуються елементи більш високого рівня, наприклад повні піруети і т. інш., вершника необхідно виключити з змагання (бажано одразу)

### 5.16.2 КЮР за програмою „Середнього Призу №1”.

Якщо виконуються елементи більш високого рівня (наприклад подвійні піруети і т.інш. – див. також текст їзди ), вершник має бути виключеним з змагання (бажано одразу)

### 5.16.3 КЮР за програмою „Великий Приз”

Крім всіх класичних, за визначенням ФЄІ, елементів виїздки які виконуються на рисі та галопі дозволяються також подвійні піруети, піруети на піафе та принімання на пасажі.

**Потрійні піруети не дозволені.** Вершник, який показує їх або інші недозволені для цієї програми елементи, має бути виключеним. Одне піафе повинно бути обов'язково виконано по прямій лінії (мінімум 10 темпів). Якщо піафе показано тільки на піруеті необхідно зробити 10 темпів по прямій до або після повороту. Пасаж, який був виконаний на приніманні, не зараховується як пасаж з обов'язкового списку вправ. Переходи оцінюються тільки в послідовності пасаж – піафе -пасаж. Стрибки в повітрі та галоп на місті заборонені. Зміна ніг в два темпи має бути показана в серії мінімум з 5 змін, а зміна в один темп - в серії мінімум з 9 змін. Під загрозою виключення не дозволяється вершнику знімати головний убір, за виключенням привітання на першій та заключній зупинці ( див. додаток 7 „Вказівки по визначенню Ступеню Складності в КЮРах”/

**додати оцінки  
з методички**

Виконання програм не хронометрується, за виключенням КЮРів. Час, вказаний в суддівських протоколах використовується для інформації

(Гл. ст. п. стор. /

## **7 ОЦІНКА ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ**

7.1 В суддівських протоколах пронумеровані всі елементи, які оцінюються суддями та визначені переходи від одного до іншого

7.2 Кожен суддя виставляє за всі виконані елементи оцінки від 0 до 10 за десятибальною системою, де 0 – сама низька, а 10 –сама висока оцінка

7.3 Шкала оцінок відповідає таким визначенням:

10 – чудово, прекрасно	4 - незадовільно
9 – дуже добре	3 – досить погано
8 – добре	2 – погано
7 – досить добре	1 – дуже погано
6 – досить задовільно	0 – не виконано
5 - задовільно	

Оцінка „ не виконано” означає, що практично нічого з того , що вимагається на вправі, не було виконано При суддівстві КЮРів оцінки, що відносяться до артистичної частини виступу, можуть виставлятися з використанням 0,5 одиниці

7.4 Після закінчення виступу виставляються загальні оцінки за:

1. Алюри
2. Імпульс
3. Підкорення коня
4. Положення та розташування вершника ,вірність та ефективність використання засобів управління\_\_\_\_\_

Кожна з загальних оцінок може бути від 0 до 10 балів ( в цілих одиницях)

7.5 Як для загальних оцінок, так і для деяких складних вправ можуть встановлюватись коефіцієнти, це закріплюється рішенням Бюро ФЄІ вказано в тексті тесту

## **8 СУДДІВСЬКІ ПРОТОКОЛИ**

8.1 Суддівські протоколи мають дві графи :одна для початкової оцінки судді, а друга – для виправленої. Кожне виправлення оцінки має бути завірено підписом судді, який зробив це виправлення

Оцінки суддів записуються виключно чорнилами

8.2 Існує також графа для зауважень судді, куди він повинен, по можливості, записувати обґрунтування своїх оцінок

## **9 РОЗПОДІЛЕННЯ ПО ЗАЙНЯТИХ МІСЦЯХ**

9.1 Після кожного виступу, коли всі судді виставлять загальні оцінки –що повинно бути зроблено ретельно та вдумливо - суддівські протоколи передаються секретарям-рахувальникам. Оцінки, там де це потрібно, помножують на відповідні

коефіцієнти та сумуються. Штрафні очки за помилки у виконанні програми вираховуються з суми балів в кожному суддівському протоколі. У випадку розминки вершника навколо бойового манежу з хлистом, з суми балів кожного судді вираховується 4 бали

9.2 Загальна сума балів, отриманих кожним вершником, для вирахування відсотків отримується складанням сум балів, поставлених кожним суддею. Загальний результат визначається шляхом складання відсотків, поставлених кожним суддею

9.3. *Розподілення місць в Особистій першості визначається наступним чином :*

9.3.1 В усіх змаганнях переможцем вважається той вершник, який отримав найбільшу кількість відсотків, другим – вершник, який має наступний результат і так далі. У випадку однакової кількості відсотків, коли мова йде про перші три місця, кращим буде вершник, який має більш високі загальні оцінки. У випадку однакової загальної кількості відсотків, коли мова йде про місця після третього, вершники займають однакові місця

9.3.2 У випадку однакової кількості відсотків у Вільній Програмі (КІОР –Фрістайл) краще місце отримує вершник з більш високими оцінками за артистизм виконання

9.4 *Розподілення місць у Командних змаганнях визначається наступним чином:* у всіх командних змаганнях командою, що перемогла, вважається та, яка має максимальну суму відсотків по трьох своїх учасниках, другою – команда, яка має наступний результат і т.д.. У випадку рівності процентів більш високе місце займає команда, в якій самий „слабкий” учасник з трьох, включених в залік, має кращий результат.

## **10 ОГОЛОШЕННЯ ТА ПУБЛІКАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ**

10.1 Після кожного виступу вершника в технічних результатах проставляється результат у відсотках окремо по кожному судді, та загальна сума у відсотках (%)

10.2 Після оголошення остаточних результатів у відсотках (%) ці результати передаються у відповідні організації та пресі.

10.3 Всі результати мають публікуватись у відсотках з точністю до трьох цифр після коми

10.4 Якщо вершник відмовляється від участі у тесті до початку їзди, в технічних результатах, після прізвища вершника, має бути вказано: “знявся “, або “знятий” у випадку його зняття суддями.

## **11. Особливі умови виключення в змаганнях з виїздки**

- 11.1. Загальні умови виключення вершника з змагання - Гл.Хз, ст.. 3.4, стор.
- 11.2 використання стеку довжиною понад 110 см. на розминочних та тренувальних полях Гл. 11в. ст.3.4, стор.
- 11.3 використання стеку під час виступу
- 11.4 використання стеку для тренування коней іншими, крім вершника, який на ньому виступає, особами(тренерами, коноводами, іншими вершниками і т.д.)
- 11.5 відмова надати Стюарту можливість перевірки заліза Гл. 11в, ст. 3, п. 3.3, стор.
- 11.6 при використанні заборонених знарядь коня Гл.11в, ст..3 , п.3.4, 3.2, Стор.
- 11.7 знаходження в манежі для змагань в будь який час, крім виступу, або графіку використання манежу для тренувань, розминки, складеного Оргкомітетом Гл. 11в, ст.4, п.4.8, стор.
- 11.8 в'їзд в манеж в час, що перевищує 45 сек. після подачі старшим суддею звукового сигналу Гл. 11в, ст.. 5., п.5.9, стор.
- 11.10 не в'їзд в манеж протягом 45 сек. після звукового сигналу Гл. 11в, ст.. 5., п.5.12, стор.
- 11.11 вихід з манежу всіма кінцівками, падіння вершника та(або коня)
- 11.12 непідкорення коня під час виступу протягом понад 20сек. Гл.11в, ст..5., п.5.13, стор.
- 11.13 стороннє втручання (підказка) Гл.11в, ст5.,п.5.15, стор.
- 11.14 в'їзд в манеж під час виконання КЮРу пізніше, ніж через 20сек. після включення музики Гл.11в, п.5., ст..5.16, стор.
- 11.15 при виконанні елементів більш високого рівня під час КЮРу Гл.11в., ст..5., п. 5.16.1, 5.16.2., 5.16.3., стор.